

Zdařilý debut o velkém případu v malém finském městečku
realisticky zachycuje tíživé problémy, jako jsou rasové předsudky,
alkoholismus a domácí násilí. Slibuje drsný a silný příběh.

PUBLISHERS WEEKLY

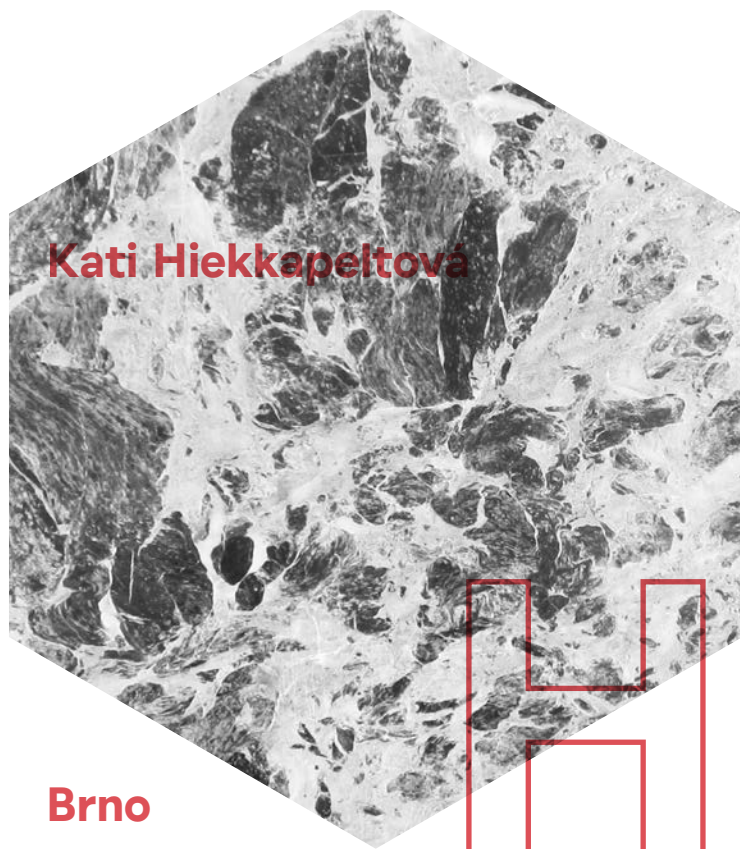
KATI
HIEKKAPELTOVÁ

Kolibřík

DETEKTIVNÍ ROMÁN HOST

host

Kolibřík

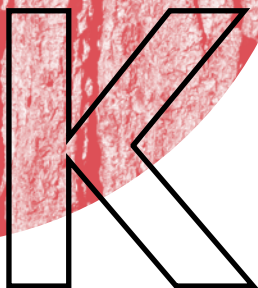

Kati Hiekkapelto

Brno

Kolibřík

2016

Copyright © Kati Hiekkapelto

First published in 2013 by Otava Publishing Company Ltd. with the Finnish title Kolibri

Published in the Czech language by arrangement with Otava Group Agency, Helsinki

Cover picture credits:

Untitled by Anna Vesna (www.flickr.com/photos/130128994@N02/21514629814), CC BY 2.0, modified

Untitled by Anna Vesna (www.flickr.com/photos/130128994@N02/20042835969), CC BY 2.0, modified

Translation © Linda Dejdarová, 2016

This work has been published with the financial assistance of

FILI — Finnish Literature Exchange

Tato kniha byla vydána s finanční podporou nadace FILI

F I
L I

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2016
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-7491-893-3 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7491-894-0 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7491-895-7 (Formát MobiPocket)

Tu noc dělal Uspávač přísluhovače gestapu. Když vyrazil na obchůzku, nacpal modré hadry do prádla, oblíknul si dlouhý kožený kabát a naleštěné holínky, strčil mě do auta a odvezl. Na pásku měl přezku, která se dala rychle rozepnout, hádejte proč? Já se vůbec neodvážila usnout, přestože cesta byla dlouhá.

Viděla jsem pořezané a ukamenované, vážně, jako malá, a asi bych z toho měla mít kdovíjaká traumata, ale nemám. Jenže vím, jak bude moje vlastní tělo vypadat po smrti, a slyšela jsem o holkách, co spadly z balkonu, o andělech z Rinkeby a Clichy-sous-Bois, co neuměli lítat. A taky vím o jedné holce, která prostě zmizela, *wallahi*. Všichni věděli, že ji odvezli do bývalé vlasti a dali ji za manželku nějakému pupkatému úchylovi, co má zlaté zuby a prsty tlusté jako párky. Tak si její rodina zachovala čest, achich ouvej, všichni si oddychli a natrvalo nasadili úsměv, který říkal „všechno je přece naprosto v pořádku“. Všichni kromě té holky, samozřejmě. A úchyl dostal prima hračku, do které mohl strkat ty svoje smradlavé párky.

Uspávač mě odvezl ke strýci a tetě, sice ve vedlejším městě, ale taky na periferii, spát jsem musela na gauči. Ležela jsem tam úplně ochromená a poslouchala každé zapraskání, jestli už mě jdou zabít. Slyšela jsem, jak teta v kuchyni napouští z kohoutku vodu. Něco šeptá do telefonu. Špitá si se strýcem. Čímsi šustí. Netuším, jakým

příbuzenským vztahem mohli být mým strýcem a tetou, teda tak, jak se to bere ve Finsku. Pokud vím, všichni mámini sourozenci bydlí ve Švédsku a tátův jediný bratr už dávno umřel. Tihle byli strýc s tetou podle toho, jak to chápou našinci. Prastaří známí. Nějací tátovi příbuzní. Vůbec nešli spát a určitě ani nic nejedli, i když mně přinesli na stolek nějaký chleba. Byli celou dobu v pohotovosti. Na jaký příkaz to asi čekali? Shodťe ji, jeжданánku, nešťastná náhoda? Anebo, letadlo odlítá za dvě hodiny, ty letenky jsme sehnali?

Gauč smrděl Kurdistánem. Nejde mi do hlavy, jak je možné dovézt ten pach s sebou a dostat ho úplně všude: do sedaček, koberců, závěsů, oblečení a šatních skříní, do spíží, postelí, ložního prádla, do tapet i do televize, do mýdla, do vlasů i do kůže. V čem se převáží? V nějaké plechovce? A jak se může uchovat navzdory staletím a tisícikilometrovým vzdálenostem? Anebo je to opravdu tak, jak se zpívá, že Kurdistán je vzduch, který dýchám?

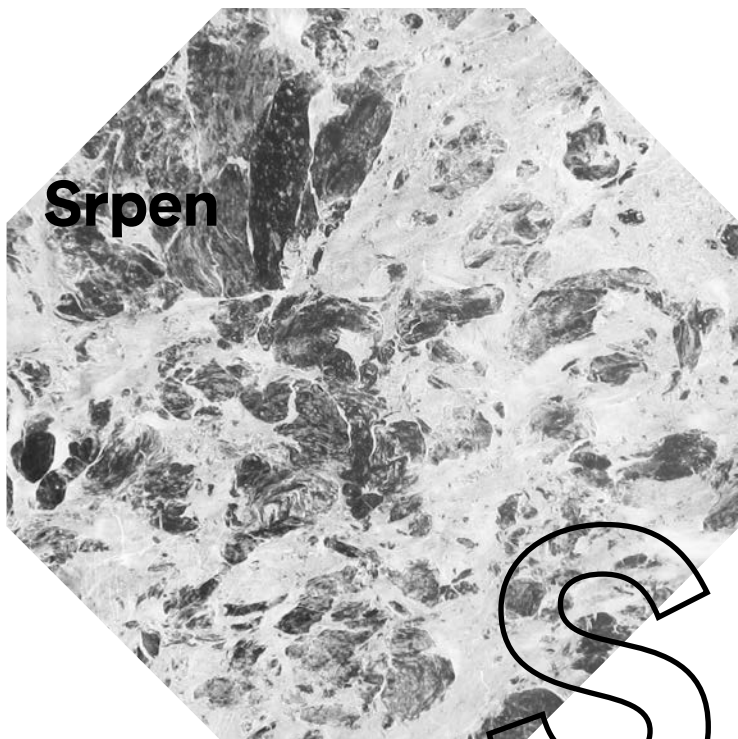
Strýc a teta hlídali každý můj pohyb, a když jsem šla na záchod, nenechali mě zavřít za sebou dveře. Jako bych mohla zmizet někde v odpadu nebo ventilaci. Vždyť jsem neměla jak utéct. Sice jsem počítala kroky a kolik času by zabralo vrhnout se do předsíně a ke dveřím, poprat se se zámky, vyběhnout na chodbu, křičet o pomoc a utíkat ven na svobodu, jenže strýc a teta hlídali v kuchyni, kolem které bych na té nekonečné cestě musela proběhnout, dveře do kuchyně se rozevíraly z předsíně jako chřtán, hned vedle venkovních dveří. Každopádně by se na mě stihli vrhnout dřív, než bych se dostala ven. Taky jsem věděla, že bezpečnostní zámek na dveřích je zamčený a klíč má strýc. Oznámili mi to velice zřetelně ve chvíli, kdy otočili klíči v zámcích, zatáhli bezpečnostní řetěz a zabouchli vnitřní dveře jako závoru cely. Ve Finsku jsem měla být v bezpečí. A přesto jsem se bála víc než kdykoliv v dětství tam, kde byly na ulicích louže krve, ale kde se táta s mámou ještě aspoň občas smáli.

Jenže jsem tam prostě nemohla jen tak ležet a čekat, až se ten podělaný kágébácký Uspávač vkrade do dveří a řekne TEĎ a pak mi udělají něco hrozného. Musela jsem jednat. Vylovila jsem z kabelky mobil. Už jen to, že mi ho zapomněli sebrat, byl zázrak. Úplně neuvěřitelná chyba. Asi taky měli nervy nadranc.

Naťukala jsem číslo, které nás ve škole naučili hned první den, bezpečnost nade vše, že jo, to je Finsko. Tenkrát, když jsem byla malá, mě děsilo pouhé pomyšlení, že bych na to číslo musela zavolat, protože vypuknul požár nebo protože máma dostala infarkt nebo něco, a já bych nedokázala vysvětlit, co se stalo. Stejně by mi nerozuměli. To číslo mi vůbec nepřidalo na pocitu bezpečí, naopak jím otřásl, až se kymácel, vrzal a praskalo v něm. Měla jsem noční můry o všech možných nouzových situacích. Plánovala jsem, že poběžím k sousedům, jak bych to bývala udělala doma, jenže i to mi po pár týdnech začalo připadat nejisté, poté co jsem si uvědomila, že vůbec žádného ze sousedů neznám, až na jednu bábu z přízemí, která mě poplivala.

Ted' znám správná slova. Zním celý nový jazyk a umím ho líp než ten původní, můžu zavolat klidně na ústřednu Správy státních lesů a oni z mého hlasu uslyší jenom šum borových hájů, ale ani trošku Kurdistanu.

Vím taky, že tady se dá policii věřit, aspoň v zásadě, pokud teda na člověka zrovna nevztáhnou Dublinskou úmluvu nebo není prostě budižkničemu a odpad, o kterém diktátoři z úřadu pro přistěhovalectví rozhodli, že ho pošlou zpátky. To já nejsem. Já mám občanství. Ty krásu, úplně se mi chce smát, ale musím to říct: jsem přece oficiálně Finka. To je výhra v loterii, i když jsem se tu nenarodila, sice ne tak docela Šťastných deset, ale aspoň tak devět a dodatkové číslo. Stejně mi nezbývalo nic jiného než se pokusit věřit v zázraky. Zavolala jsem na tísňovou linku.

Srpen

S

Les, který začínal na okraji běžecké dráhy nejdřív jako spleť mladého vrboví, nevydal ani hlásku. Stíny větví vplývaly do houstnoucího šera. Světlé běžecké boty měkce dupaly do koberce z kyprého povrchu dráhy. Nohy bušily do země, jejich silné a vytrénované svaly výkonně pracovaly, srdce tlouklo přesně ve správném rytmu. Nepotřebovala tepoměr, aby jej cítila, ani si žádný nehodlala pořizovat. Své tělo znala i bez měření, věděla, co od něj může žádat. Po prvním kilometru začala ustupovat mírná počáteční ztuhlost, nohy byly lehčí a dech se jí srovnal, běh nabral ono příjemně pohodlné tempo, jímž by mohla pokračovat až na okraj světa.

Vlhký, svěží vzduch okysličený deštěm se dýchal snadno. Plíce jej vtahovaly a vytlačovaly jako písty, které se dnes neunaví. Pot už zalil celé tělo. Kdybych teď zastavila a svlékla se, leskla bych se jako tenhle mokrý les, pomyslela si. Cítila, jak horké má prsty u nohou. Rukavice musela zastrčit do kapsy už před drahnou chvílí, přestože ji ruce po vyběhnutí zábly. Kapky stékající do obličeje se vpíjely do čelenky, husté černé vlasy měla u kořínek promočené. Pravidelné kroky bubnovaly o zem, svět se smrskl do jejich monotónního rytmu a hlava se na okamžik vyprázdnila. Existoval jen krok, krok, krok, krok, nic jiného na tomhle světě.

Pak se ohlásila kolena. Dech se jí zrychlil, přece jen pozvolna začínala cítit únavu. Musela poněkud zpomalit, aby vydržela běžet až domů. Nebylo to daleko. Táhle už se rýsoval padlý strom, u nějž vždy zahájila závěrečný sprint. Když se silný tmavý kmen kácel, vzal s sebou několik tenkých břízek. Jeho divoce trčící kořeny připomínaly lesního skřítku. Mockrát ji napadlo, že za kořeny by se dalo dobře schovat.

Na jiné běžecké dráze ticho narušoval jen šustot oblečení osamělé běžkyně. Les mlčel, šum moře nebylo slyšet. Přece ptáci ještě neodletěli, nebo že by šli spát? pomyslela si v okamžiku, kdy vedle ní zakřičela vrána. Překvapeně sebou trhla, srdce se jí sevřelo leknutím a hned poté se odkudsi ze strany ozvalo zaševelení, jako by někdo ohýbal větve, které se pak se švihnutím vrátily do původní polohy. Kdosi se pohyboval lesem. Kdepak, ne někdo, ale něco: pták, ježek, nějaký hmyz, ale to snad ne, žádný hmyz přece nevydává takový zvuk, snad liška nebo jezevec, lesy jsou plné zvířat, nemá cenu se jich lekat, opakovala si nervózně, aby se uklidnila, ale nedařilo se jí to. Přidala a běžela příliš rychle. Všechny problémy jejího života jí vířily hlavou v jednom chumlu a ona běžela, aby se jich zbavila, celé léto až do dnešního večera běhala jako posedlá. Ať už začne semestr, pomyslela si, budu odsud moct pryč, pryč od všeho bývalého, budu moct začít novou kapitolu života, od čistého stolu. Tyto fráze si opakovala od té doby, co jí přišel přijímací dopis na univerzitu. Přesto měla pocit, že nedokáže utéct.

Když vchodové dveře zaklaply, byla už v prvním patře. Na závěr ji čekala pořádná dřina naplno vyběhnout schody do čtvrtého patra, a přestože už jí hořela lýtka, věděla, že to

hravě zvládne. Dnešní trénink patřil k těm lehčím z programu, necelá hodinka běhu příjemným tempem, pouhý požitok a potěšení. Svlékla si propocené oblečení, nechala jej na hromadě v předsíni a šla do sprchy. Otevřela kohoutek a nechala horkou vodu bubnovat na zrudlou pulzující pokožku, spláchnout kapky štiplavého potu a mýdlovou pěnu do labyrintu odpadního potrubí pod městem, ať si s nimi poradí čistička odpadních vod, ať zaměstnají mnoho mužů. Ta myšlenka ji pobavila. Po sprše se zabalila do tlustého bílého županu, černé vlasy si zamotala do turbanu z ručníku, otevřela si plechovku piva a vyšla si na balkon zapálit. Hrubý beton a mnoho pater černých oken. Sídliště na předměstí. Co ji to sakra popadlo, že se znovu ocitla tady? Nahlas se zasmála sídlišti, které se opět snažilo klamat, jak mělo ve zvyku. Nyní předstíralo, že spí. Ona však věděla, že je to jen přetvářka. Viděla všechno, co se skrývalo za těmito tlustými zdmi. Po běhání ji to naštěstí příliš netrápilo; ani blížící se zítřek ji kupodivu neznervózňoval. Endorfiny jí proměnily nervovou soustavu v lunapark a cítila se nebesky ještě ve chvíli, kdy se ukládala ke spánku. *Jó éjszakát*, zašeptala si pro sebe a usnula.

Celá zadýchaná běžela dál tmavnoucím lesem, který teď už opět ztichl. Tmavozelené listy se leskly deštěm, který nedosáhl až na zem. Za ní se ozvalo hlasité prasknutí. Musí to být los nebo liška, pomyslela si, přestože ani teď sama sobě nevěřila.

Divoce se rozhlédla. Je příliš ticho, napadlo ji, les je nepřirozeně bezhlesný. V duchu zaklela kvůli své přehnané rychlosti, už nedokázala uběhnout ani krok, a přestože se doopravdy bála a chtěla co nejrychleji pryč, musela zpomalit. Takhle žádný tuk nespálí, jenom si napumpuje svaly kyselinou mléčnou a zítra

se nepohne. Přitom potřebuje tělo zpevnit. Musí. Všechno se musí změnit, nadávala si, snažila se odvést myšlenky od lesa, který jí připadal hrozivý, jako by ji z jeho stínu někdo pozoroval. Začínám ztrácet rozum, řekla si pro sebe nahlas. Brzo se zblázním úplně, a dobře mi tak. Musím na všechno zapomenout, přestat s tímhle hříchem, olízat si rány, co je to sakra zase za klišé, aspoň něco originálnějšího by sis mohla vymyslet. Její hlas přehlušil praskání, které se ozývalo z lesa.

Na posledním půl kilometru k autu zvolnila do chůze. Prudce oddychovala, měla pocit, že snad ani nedorazí, že cesta nikdy neskončí. Právě když se žluté auto už málem ukázalo za křovím a ona se usmála nad svou hloupou představivostí, spatřila před sebou tmavou postavu. Kdosi se krčil na dráze. Pak se postava prudce napřímila a rychle jí vyrazila vstříc.

Poctivý dešťový mrak, který už čtyři dny skrýval nebe, neúnavně bičoval město vodou. Počasí bylo šedivé a pochmurné. Chodci s deštníky se proplétali ranní špičkou a uskakovali před gejzíry, které rozstříkovala projíždějící auta. Ti prozíravější si obuli holínky. Zdálo se, že léto je nenávratně pryč, přestože pokožka by se ještě za nic nechtěla vzdát horka a dotyku mořské vody. Škola začala, pracujícím skončily dovolené a společnost zapadla zpět do svého pracovního rytmu: do práce, domů, do práce, domů, už žádné lenošení na molech a odfukování chmýří z pampelišek.

Ve tři čtvrtě na osm Anna otevřela vchodové dveře rozlehlé administrativní budovy v centru města svého dětství a vstoupila do auly, která nikdy nespala. Pohlédla na hodinky a viděla, že její nový šéf má zpoždění. Vylvila z kabelky pudřenku, upravila si ofinu a přidala trošku lesku na rty. Pokusila se dýchat zhluboka. Štípalo ji v žaludku. Chtělo se jí čurat.

Neonová světla prskala za mřížkovým stínidlem. Anna přece jen spala špatně. Probudila se brzy ráno a přepadla ji nervozita. Přesto necítila únavu. Adrenalin vzpružil po ránu obvykle otupené smysly.

Před týdnem, když Anna s pronajatou dodávkou a pomocí několika kolegů převezla svůj skromný nábytek a další majetek

mnoho set kilometrů od města, kde vystudovala a od dokončení studií střídala různá krátkodobá zaměstnání, stalo se bývalé bydliště znovu současným. Převážná většina věcí byla stejná jako před deseti lety, když odjížděla studovat.

Pronajala si byt na sídlišti Koivuharju, na stejném místě, kde strávila mládí a kde stále bydlel Ákos. Čtvrť sice neměla zrovna lákavou pověst, ale nájemy byly přiměřené. Umělohmotná písmena Annina příjmení zapíchaná v tabulce na dveřích nevzbuzovala v ostatních obyvatelích domu žádný údiv. Dokonce ani její poměrně vysoké vzdělání se příliš nevy-mykalo profilu průměrného obyvatele, protože na sídlišti Koivuharju bydlelo překvapivě mnoho učitelů, lékařů, inženýrů a fyziků původem ze zahraničí. Jediný výrazný rozdíl byl v tom, že Anna měla stále zaměstnání, a navíc ve svém oboru. Fyzikové z Koivuharju byli u vytržení, když se jim podařilo získat zá-skok jako uklízeči.

Koivuharju nebylo vnímáno jako místo, kde by někdo chtěl bydlet dobrovolně. Tam se člověk ocital proti své vůli. Obyvatelé centra a jeho bezprostředního okolí znali jméno i pověst sídliště, avšak nevěděli, jak to tam vypadá. Paleta složitých cizokrajných příjmení na chodbách by jim možná dokonce nahnala strach.

Anna netoužila po drahém bytě s vysokým stropem v centru. Odjakživa se cítila lépe na druhé straně fasád, ve stínech a v postranních uličkách.

Snad proto se stala policistkou.

Vrchní komisař Pertti Virkkunen se dostavil s téměř deseti-minutovým zpožděním. Drobný padesátník s knírkem vypadal, že je v dobré kondici. Přivítal Annu s nadšeným úsměvem a potřásl jí rukou tak, až jí zaprašťelo v rameni.

„Jsme všichni hrozně rádi, že jdeš k nám,“ prohlásil Virkkunen. „Je paráda, že náš tým dostal policistku původem odjinud. O tom se přece už kolik let mluví i v celostátních strategiích, ale aspoň u nás ještě nikdo žádného u policie neviděl, dokonce ani mezi nejmladšími strážníky. Myslím přistěhovalce. I když jinak vás vídáme až moc. Totiž...“

Virkkunen zrozpačitěl. Anna měla chuť ho nějak usadit a pořádně zahanbit, ale nic ji rychle nenapadlo, a tak se zdržela komentáře.

„Prvních pár dnů můžeš vzít tak nalehko, všechno si tu prohlídnout, seznámit se. Zrovna nemáme nic akutního, takže se stihneš v klidu zabydlet,“ tlachal Virkkunen a vodil Annu z oddělení na oddělení.

„Tohle je přece tvůj první úřad a vůbec první místo u kriminálky, takže aspoň budeš mít čas se zaběhnout a seznámit se s tím, jak tu pracujeme. Každé ráno začínáme poradou v osm. Je to hlavně projednání aktuální situace a rozdělení pracovních úkolů. Analytický tým se schází jednou týdně. Podrobnější rozvrh a vlastní rozpis směn dostaneš od naší sekretářky.“

Anna příkyvovala, následovala Virkkunena a snažila se vtisknout si do paměti, kam vede jaká chodba a kde se nachází jaké oddělení, utvořit si z nich jakýsi půdorys. Léto po maturitě strávila coby brigádnice na oddělení dokladů totožnosti, ve velké kanceláři v přízemí budovy. Pomáhala s vyřizováním stovek cestovních dokumentů pro lidi, kteří zjistili těsně před odjezdem na dovolenou, že jim propadl pas; archivovala do šanonů, razítkovala, rovnala obsah skříní, vařila kávu, a ke konci dokonce směla sledovat všechny fáze výroby cestovního pasu. Ostatní části budovy jí však byly naprosto neznámé a připomínaly jí labyrint, jako zpočátku všechny rozlehlé budovy.

Virkkunen ji zavedl do své kanceláře ve třetím patře, kde sídlilo oddělení násilných trestných činů. Byla to prostorná a světlá místnost. Nacházela se uprostřed chodby, naproti kuchynce. Pořadače a dokumenty byly úzkostlivě srovnané na policích přes celé stěny, počítač na stole stál vypnutý. Na okně visely tři květináče s bujnými rostlinami a na podlaze trůnila juková palma velikosti stromku. Na zdi byla pověšená fotografie světlovlasé ženy a tří světlých dětí. Usmívaly se na exotické písčité pláži, s mořem a slunečním svitem na pozadí, jak se slušelo a patřilo na každou šťastnou rodinu na dovolené.

Do místnosti někdo dotlačil ocelový vozík s termoskou a šálky. V košíku pod utěrkou čekaly povinné buchtíky. Anna si pomyslela, zda se odváží odmítnout. Kancelář byla tak rozlehlá, že se do ní vešel ještě druhý stůl využívaný při schůzích. U něj už seděli a čekali tři lidé, policisté v civilních šatech.

„Dobré ráno všem,“ pozdravil Virkkunen. „Tady vám vedu naši novou starší vyšetřovatelku Annu Fekete.“

Dva z policistů hned vstali a šli se s Annou přivítat.

„Dobré ráno, srdečně tě vítám v našem týmu, je paráda dostat sem další ženskou, tihle chlapi občas dokážou jít pěkně na nervy. Já jsem Sari, příjmením Jokikokko-Pennanenová, to je paskvil místo jména, co?“

Vysoká blondýna přibližně v Annině věku se usmívala celou svou postavou, natáhla štíhlou paži a potřásla Anně rukou příjemně pevným a teplým stiskem.

„Ahoj všem. Mimochodem, ta e ve Fekete se vyslovujou široce. Jsem ráda, že mě k vám vzali, i když mám samozřejmě trochu trému.“

„To vůbec nemusíš, doneslo se k nám, že jsi výborná policistka, máme všichni radost, že tě dali k nám. Mluvíš ale perfektně, vůbec není slyšet přízvuk ani nic,“ řekla Sari.

„Díky. Bydlím tu už dost dlouho.“

„Jak dlouho?“

„Dvacet let.“

„Tak tos byla ještě dítě, když ses přistěhovala.“

„Bylo mi devět, přijeli jsme na jaře. V létě jsem měla desáté narozeniny.“

„Fíha. Někdy nám o tom všem budeš muset vyprávět. Tohle je Rauno Forsman.“

Také zhruba třicetiletý, na pohled sympatický muž natáhl ruku a pozdravil Annu se zvědavým pohledem v modrých očích.

„Dobré ráno, taky tě vítám.“

„Dobré ráno, ráda tě poznávám,“ odpověděla Anna a cítila, jak se tisíc motýlích křídel v jejím žaludku přestalo třepotat a ztuhlé svaly na šíji se jí začaly uvolňovat. Tito lidé se jí líbili, především Sari.

Třetí muž u stolu zůstal sedět na místě. Virkkunen se k němu právě otáčel s podrážděným výrazem, když vtom muž otevřel ústa.

„Brýtro,“ utrousil zhruba Anniným směrem a ihned se otočil k Virkkunenovi:

„Včera v noci volala na tísňovou linku nějaká novoobčanka, nebo jak se jim dneska má správně říkat, prý byla vystrašená a tvrdila, že ji někdo hodlá zabít. Takže co se pustit do práce?“

Virkkunen si odkašlal.

„Esko Niemi,“ řekl Anně, „tvůj parťák.“

Zpoza Eskových povislých tváří prorostlých kuperózou se ozvalo odfrknutí. Nebo že by měl rýmu? pomyslela si Anna a pozdravila svého kolegu. Muž vstal a podal jí ruku. Byla veliká a hrubá, taková ruka by mohla vrhat zločince do cely jediným jistým pohybem zápěstí, avšak její stisk byl překvapivě

protivně měkký. Anně se takové potřesení ruky hnusilo. Lidé s podobným stiskem u ní obvykle vyvolávali dojem, že na ně není spolehnutí. A muž jí ještě stále nepohlédl do očí. Vtom už je ale Virkkunen pobídl, aby si vzali kávu, a všichni se otočili k vozíku, z něhož vycházela lákavá vůně. Mírné napětí povolilo a Annu obklopil přátelský hovor. Čerstvá, ještě teplá buchta chutnala dobře.

Když dopili kávu a dojedli buchty, Virkkunen požádal Eska, aby jim řekl podrobnosti o událostech předchozí noci.

„Ta holka uvedla adresu k sobě domů, na sídlišti v Rajapuro, a brzo ráno tam zajela hlídka, jenže holka doma nebyla. Jenom její otec, matka a dva mladší sourozenci, ale ne holka, která volala. Rodina, jsou to mimochodem Kurdové, hulákala to svoje *ahlam sahlam* tak, až tím probudili celý barák,“ popisoval Esko.

„Holka? To byla nějaká holka, které vyhrožovali zabitím?“ zeptala se Anna.

„Vždyť to právě říkám,“ odsekl Esko, aniž by na Annu pohlédl, a pokračoval:

„Její otec tvrdil, že dcera je na návštěvě u příbuzných ve Vantaa. A píše se tu, že prakticky výhradně mluvil on. Jejich syn, čtrnáctiletý... ty jejich jména si nikdo nemůže pamatovat,“ brblal Esko a šustil štosem papírů, ve kterých hledal chlapcovo jméno. „Mehvan. Ten čtrnáctiletý Mehvan dělal tlumočníka.“

„Copak nezavolali opravdového tlumočníka?“ zeptala se Anna. „Děti přece nesmí tlumočit, obzvlášť v tak závažné věci.“

„Samozřejmě zavolali, jenže tlumočník, co měl pohotovost, byl právě u jiného případu v nemocnici. Náhradního tlumočníka v tom zmatku nezastihli, a vůbec, to by teda bylo plýtvání penězma daňových poplatníků, s příplatkami za noc a kdo ví čím vším pro dva tlumočníky. Takže hlídka dostala rozkaz

vyřešit situaci hned na místě nejlíp, jak to půjde. A taky to vyřešila. V závažných věcech není čas čekat. Chlapci udělali všechno přesně podle rozkazu.“

„To v Bosně taky,“ zašeptala Anna.

„Cože?“ zeptal se Esko.

Konečně na Annu pohlédl opuchlými, zarudlými očima. Anna se snažila pohled bez zachvění opětovat. Už nyní se jí ten muž hnusil, a to ho znala sotva pár minut.

„Nic. Nic jsem neřekla.“

Musela uhnout pohledem.

Esko si se spokojeným výrazem ve tváři došel pro další kávu.

„No každopádně všechno v tom bytě nakonec vypadalo úplně v pořádku,“ pokračoval Rauno smířlivým tónem. „Nikdo z rodiny nechápal, co to jejich dcera provedla a proč. Policie ve Vantaa se zajela přesvědčit, kde se holka nachází. Našli ji, mimochodem jmenuje se... chvíličku... Bihar, živou a zdravou tam, kde být měla. Vysvětlovala hlídce, že možná nějaký vtipálek zavolał jejím jménem. Anebo možná měla noční můru a zavolala omylem ještě rozespálá. Prý občas bývá náměsíčná. A mluví ze spaní. A pak si z toho nic nepamatuje.“

„To zní vážně podezřele,“ prohlásila Anna.

„Taky bych řekla,“ přitakala Sari.

„Co je na tom podezřelého, když ta holka sama tvrdí, že zavolala omylem?“ zeptal se Esko.

„Kdo omylem telefonuje na tísňovou linku?“ namítla Sari.

„Kristapána, lidi volaj na tísňovou linku, když si zapomenou doma klíče anebo když má jejich pudlík mázdru v oku,“ odsekl Esko.

„To je něco jiného. Mluví o zavolání omylem,“ trvala na svém Sari.

„Kolik té Bihar je?“ zeptala se Anna.

„Sedmnáct,“ odpověděl Rauno.

„Sedmnáctiletá kurdská dívka, která zavolá na tísňovou linku, že ji chtějí zabít. Mně to zní jako noční můra ze skutečného života,“ pronesla Anna.

„A proč by ji samotnou pouštěli až do Vantaa?“ dodala Sari.
Esko na to nic neřekl.

„Poslechneme si nahrávku toho telefonátu,“ navrhl Virkkunen. „Esko, pusť ji.“

Asi vteřinu bylo slyšet jen praskání. Věcný tón operátorky. Pak, velice tiše, dívčino zašeptání.

„Zabijou mě. Pomozte mi. Táta mě zabije.“

Operátorka žádá, aby to dívka zopakovala.

Dívka mlčí.

Operátorka se ptá, kde se dívka nachází. Dívka sdělí svou adresu domů a přeruší hovor.

„Byla úplně vydešená,“ pronesla Anna.

„To teda,“ souhlasila Sari. „K smrti se bála, že ji někdo uslyší.“

„Proč neřekla, kde je?“ zeptal se Rauno.

„Možná to nevěděla,“ navrhla Sari.

„Třeba chtěla, aby policie přijela přímo do vosího hnízda,“ soudil Rauno.

„Pravděpodobně nevěděla přesnou adresu, na které se nachází, a adresa domů byla jediná, kterou dokázala udat určitě. Měla naspěch, bála se o život,“ řekla Anna.

„Anebo chtěla papíncovi jenom trochu zatopit,“ odfrkl si Esko.

„Mluvili i s její matkou?“ zeptala se Anna.

„Snažili se. Hlídka zvýrazněně zapsala, že vždycky odpovídal otec. A ten Mehvan,“ vysvětlil Rauno.

„No jistě.“

„Tak co budeme dělat?“

„Rozjedeme vyšetřování. Finská legislativa sice vyloženě nezná pojem násilí ze cti, ale může tu jít přinejmenším o nedovolené vyhrožování, a možná dokonce o omezování osobní svobody. Je přece pondělí ráno a ta holka je ve Vantaa. Neměla by v tomhle věku sedět ve škole?“ nadhodil Virkkunen.

Esko na židli hlasitě zívá a znuděně si začal hrát s mobilem.

„Pokud vím, povinná školní docházka končí v sedmnácti,“ prohlásil.

„Esko, ještě dneska se postarej o předvolání k výslechu,“ narážal mu Virkkunen.

„Hm,“ Esko si s nezájmem utřel drobky z koutků úst.

„Bihar, otec, matka, bratr a mladší sestra, celá rodina ať je co nejdřív tady. A objednej tlumočníka, klidně i dva, když to bude potřeba. Rauno a Sari, zjistěte všechno o těch příbuzných z Vantaa, požádejte o pomoc místní policii. Anno, ty by ses mohla podívat, jak se v podobných případech postupovalo dřív.“

„Dobře,“ odpověděla Anna.

„Mám ohledně tohoto případu nějaké špatné tušení. Skoro jako kdyby na mě ťukala nějaká předtucha,“ prohlásila Sari.

Vtom se ozvalo zaklepání. Škvírou v pootevřených dveřích nahlédla žena a pokývla na pozdrav.

„Na lesní stezce v Selkämaa v obci Saloinen našli mrtvé tělo,“ oznámila.

Všichni zmlkli a ztuhlí. Sari a Rauno na sebe pohlédli s překvapenými, nevěřícnými výrazy. Eskův šálek kávy se zastavil na půl cesty k ústům. Okamžik ticha přerušil Virkkunenův hlas.

„Tak to bychom měli s tím klidným začátkem, Anno.“

Anna Fekete čichala. Déšť zesílil specifické vůně lesa. Tlející mrtv pod stromy se mísila s vůní mokrých pilin na běžecké dráze. Plísňově pozvolna začínaly svou oslavu, která potrvá celý podzim, ale i přesto vzduch voněl svěže. Vítr šustil větve zakrnělých břízek a hustého vrboví. Na jejich listy, které si ještě dokázaly podržet zeleň, bubnovaly kapky deště.

Dvacetakilometrová trasa z města do obce Saloinen vedla po rušné motorové silnici na jih. Před centrem, které se rychle rozrůstalo, Anna odbočila na štěrkovou cestu vedoucí k pobřeží. Ta se asi tři kilometry kroutila mezi lesíky a neobdělávanými poli, až skončila na malém obdélníkovém parkovišti zarostlém trávou. Na kraji parkoviště vyrostl shluk oslzlých klouzků. Před ním parkoval modrobílý policejní saab, žlutý fiat uno a Eskův civilní policejní vůz. Vedle aut stáli uniformovaní příslušníci pořádkové policie.

Dneska jsou na řadě intervaly, přistihla se Anna při myšlence, když hleděla na stezku, která začínala za parkovištěm obehnaným žlutou páskou. Stezka mizela v lese, stejně jako žlutá páska. O dobrých dvě stě metrů dál ležel mrtvý člověk, jak Anně oznámili policisté, ale až tam nebylo vidět, výhledu bránil hustý lesík.

Tělo našla krátce před devátou během ranní procházky šestaosmdesátiletá vdova Aune Toivolová, která bydlela ne-

daleko. Měla ve zvyku vstát v sedm, uvařit si konvici kávy a vypít polovinu před a polovinu po své pravidelné procházce. A jako obvykle, i toho rána se vydala směrem k běžecké dráze nedaleko pobřeží. Policii přivolala mobilním telefonem, který jí pořídili starostliví příbuzní a který vždy nosila v kapse.

Esko jel sám svým autem. Annu to rozčílilo, přestože obzvlášť netoužila trávit s tím člověkem čas ve dvou. Ale stejně.

Vystoupila z auta, pozdravila se s policisty a šla k hlídkovému vozu. Aune Toivolová v něm seděla s Eskem. Pořádkoví policisté v uniformách si povídali a čekali na povolení odjet. Anna si všimla pohledu, který na ni mladší a pohlednější muž upřel ihned, jakmile se objevila na místě, a nyní, když se sklonila ke stařence, sklouzl k její zadnici.

Stařence se vráscitá tvář chvěla bezmocným hněvem. Anna se nestihla ani představit.

„Už jsem všechno pověděla támhletem sympatickým mladým mužům,“ řekla Aune upjatě. „Chci jít domů. Stydne mi káva. Už mě bolí hlava. A za chvíli přijde ošetřovatelka z pečovatelské služby, a když mě nenajde doma, poleká se.“

Stařenka byla očividně unavená, narušení ranní rutiny ji vyvedlo z míry.

Esko se usmál z předního sedadla.

„Už jsme si to s Aune prošli. Všechno je tady,“ řekl a poklepal na zápisník v modrých deskách ve své ruce.

To jste nemohli stihnout, pomyslela si Anna. Dorazil jsi maximálně o deset minut dřív než já.

„Přesto bych se ještě ráda zeptala na pár otázek,“ prolesla Anna k Aune. „Pak budete moci jít domů. Nepotrvá to dlouho.“

Stařenka si odfrkla, ale nic neřekla. Esko se přestal usmívat. „Bydlíte blízko?“ zeptala se Anna.

„Necelý kilometr odsud. Na Selkămaantie, to je tahle šťerková cesta, která sem vede od silnice. Číslo popisné padesát pět,“ řekla Aune strojeně a mávla svrašťelou rukou k cestě vedoucí z parkoviště.

„Viděla jste na cestě nějaký pohyb? Někoho přicházet na stezku anebo se odtamtud vracet?“

„Nic jsem neviděla. Můj dům nestojí přímo u cesty. A i kdyby, já nikoho nešmíruju. Nikdy jsem se o cizí věci nezajímala,“ prohlásila stará žena.

„A neslyšela jste něco?“

„Cože?“ žena zvýšila hlas tak, až přešel do kvílivého zamňouknutí.

„Nezaslechla jste dnes ráno něco neobvyklého? Nebo včera večer? V noci? Motor auta? Výstřel?“

Anna si všimla, jak si žena kostnatými prsty přejela přes pravé ucho, zpoza něž vykukovalo naslouchátko.

„Nic jsem neslyšela. Večer jsem se dívala na televizi. Mívám ji dost nahlas.“

„A tu osobu, kterou jste našla, jste dřív neviděla?“

„Tady po ránu nikdy nikdo nebývá. Večer možná někdo ano, ale o tom já nic nevím. Já sem večer nechodím. Můžu už jít? Ošetřovatelka bude mít starosti. Zavolá synovi.“

„Už jen několik otázek. Bydlí tady blízko ještě někdo jiný?“

„Yki Raappana, ale tenhle muž už se na to všechno ptal.“

„A co támhleto auto? Viděla jste ho někdy dřív?“

„To nevím. Auta tudy samozřejmě občas jezdí. Snad sem chodí i někdo jiný než já, vždyť je tu osvětlená dráha a všechno,“ pronesla Aune.

„Díky. Teď můžete jít domů, ale brzy se u vás znovu zastavíme, ještě jednou všechno probrat. Pokud vám z toho všeho není dobře a chtěla byste si o tom s někým promluvit,

farní obec na to má speciální odborníky. Tady na ně máte kontakt.“

„Já nic nepotřebuju, jen když se dostanu domů na kávu,“ brblala stařenka. „Tohle nebylo nic v porovnání s tím, když jsem jako dívenka za války dělala zdravotnici v Kannasu, tam člověk viděl opravdovou bolest a utrpení. Muži se váleli na lehátkách, křičeli a naříkali, někdo měl utržené nohy, jiný šrapnely z granátu v hlavě.“

„O tom byste si možná taky mohla s někým promluvit, třeba by vám to pomohlo,“ odpověděla Anna zdvořile a požádala pořádkové policisty, aby ženu odvezli domů.

„Zavolej taky na farní obec,“ řekla a mrkla na mladšího a pohlednějšího. Muže to zjevně vyvedlo z míry.

Možná jsem přece jen měla zůstat u uniforem, pomyslela si Anna, když sledovala, jak Esko Niemi vystupuje z auta.

Odpudivý muž měl střední věk dávno za sebou. Mastné vlasy, které mu na temeni prořídly, trčely do všech stran, pomačkanou košili měl nacpanou do nevyžehlených kalhot. Košile ho přes pupek škrtila tak, že rozevřené mezery mezi knoflíky odhalovaly kus chlupatého břicha. Ošoupané sako by určitě ani nedopnul. Esko Niemi rozhodně nestárl šarmantně, jak se o mužích říkalo. Anna často slýchala, že ženy seschnou nejpozději po čtyřicítce, zatímco muži jsou čím dál pohlednější, až do konce života. Nechápala, jak takovým pitomostem mohli lidé věřit a brát je jako fakt, dokonce i ženy.

Když se Esko pracně vysoukal z auta, chvíli si protahoval ztuhlá záda a dostal hrozivý záchvat kašle. Jakmile záchvat přešel, zapálil si cigaretu.

Jak s ním mám asi komunikovat, pomyslela si Anna a sevřel jí pocit nejistoty.

Esko si druhou rukou chránil cigaretu před deštěm, pak hlasitě zachrchlal a odplivl si zelenavý hlen k nohám.

Bassza meg, to je ale prase.

„Půjdu prozkoumat místo činu a tělo,“ oznámil Esko.

„Fajn, jdeme,“ řekla Anna.

„Ne. Ty počkáš v autě. Nasměruješ techniky, až přijedou. Budeš to umět správně říct?“

„Poslyš, Esko, já rozhodně ne...“

„Odkdy si říkáme jménem? Navíc tohle je rozkaz. Můžeš se zatím podívat, komu patří támhleto auto. Ale dávej bacha, ať neponičíš nějaké stopy.“

Jakmile to dořekl, hodil Anně klíčky od auta, upustil cigaretu do svého plivance a rozdrtil ji podrážkou. Anně se zvedl žaludek.

„Kluci z hlídky hledali u mrtvoly papíry, to znamená doklad totožnosti. Žádné nenašli, zato klíčky jo. Dej bacha, ať něco nezaviníš,“ zopakoval jí Esko jako malému dítěti. Pak nadzvedl žlutou pásku, se zahekáním ji podlezl a pomalu se rozešel k břežkové dráze. Anna zůstala stát na místě. Zírala na jeho záda mizící za vrbovím a věděla, že toho muže nenávidí. Sevřela ruce v pěst, potlačila nutkání zakřičet. Ostrá hrana klíče od auta jí vyryla do dlaně hluboký červený šrám.

Anna obrátila zrak k osamělému fiat. Uklidni se a dej si záležet, nakázala si. Opuštěné a vychladlé auto bylo jako předzvěst hrůzy, která čekala na dráze. Anna si navlékla gumové rukavice a opatrně zkusila dveře fiat. Chladný kov jí dodal sebejistotu. Tohle uměla. Tohle znala. U strážníků měla čas od času příležitost provést technické ohledání automobilů, jež našli se zmáčknutým předkem a motorem ještě teplým kdesi u silnice. Opilí řidiči a narkomani, kteří utekli od nehody. Kradené zboží v kufru. Auta byla nejčastějším objektem ohledání místa činu.

Nyní však Anna neprováděla ohledání místa činu. Technici auto prozkoumají milimetr za milimetrem. Pokud v něm bylo co objevit, oni to najdou. Anna hledala něco docela jiného.

Dveře byly zamčené. Anna stiskla tlačítko klíče, na kterém byl stěží vidět obrázek odemčeného visacího zámku. Z fiatů se ozvalo cvaknutí. Anna otevřela dveře spolujezdce. Na první pohled působilo auto čistě. Tmavě šedé potahy byly bez poskvrnky, na podlaze neležel písek ani smetí. V tomto autě se nevozily děti. Ani opilci. Anna ovládla nutkání posadit se na sedačku, poslouchat, co jí auto chtělo sdělit. Místo toho opatrně otevřela přihrádku v palubní desce a vytáhla technický průkaz.

Auto vlastnil Juhani Rautio. Adresa Vaahterapolku 17, Saloinen.

Někdo, kdo bydlel blízko. Velice blízko. Anně se sevřela hrud' vzrušením.

Neochotně se vrátila ke svému autu, nasedla a čekala. Chtěla se jít podívat, co se stalo na lesní stezce.

Když se ozvalo poklepání na okýnko, trhla sebou. Esko se vrátil. Už zase potahoval z cigarety a gestikuloval na Annu, aby vystoupila. Anně bylo zima. Oblečení zvlhlé deštěm v ostrém větru studilo ještě víc.

„Technikům chvíli potrvá, než se sem dostanou. Zavolal jsem taky soudní lékařku. Můžeš se jít podívat.“

„Cože?“

„Jdi se podívat, co tam je, a nedělej fóry.“

Anna měla najednou chuť odmítnout, vzpurně odseknout *to teda nejdu*, chovat se jako dítě, za které ji Esko považoval. Ale co by ho to stálo, kdyby odmítla? Doplatila by na to ona sama. Potřebovala oběť vidět na vlastní oči, aby se mohla podílet na vyšetřování. Měla vztek, ale když na Eskově tváři spatřila spokojený úšklebek, ovládla se. Tuhle hru podle tvých pravidel hrát nebudu, rozhodla se.

Žluté plastové policejní pásy pleskaly ve větru, jako by vyznačovaly trasu běžeckého závodu.

Anna se vydala po stezce. Ruce se jí potily. Srdce bušilo. Prvních sto metrů se mírnou zatačkou nořilo do lesa, poté začínala rovinka, na jejímž konci Anna spatřila na zemi ležet zhroucené lidské tělo. Tys do cíle nedoběhla, pomyslela si a na prchavý okamžik cítila, jak jí z končetin uniká síla. Zatočila se jí hlava. Z deště a větru se jí udělalo ještě víc zima.

Navlékla si rukavice a začala opatrně ohledávat tělo. Běloška, vysoká asi sto šedesát pět centimetrů, vážící možná něco přes sedmdesát kilo. Zastřelená brokovnicí z bezprostřední blízkosti. Smrt musela nastat okamžitě. Hlavu měla doslova na padrť, stejně tak krk. Ležela zde už nějakou dobu, celou noc. Tělo bylo chladné a mokré, tvrdé a strnulé posmrtnou ztuhlostí. Leželo v kypré směsi hlíny a pilin jen s hlavou rozdrčenou k nepoznání, ale jinak zcela nedotčené a připomínalo nějakou naturalistickou uměleckou instalaci. Anně se dělalo zle při pohledu na krvavou kaši v místě, kde ještě včera byl obličej.

Limetkově zelené sportovní kalhoty ztmavly deštěm, nohy v nich byly neporušené, avšak nepřírozeně zkroucené, jak se žena mrtvá zhroutila k zemi. Ruce měla jako jakákoliv jiná mladá žena, která si vyrazila zaběhat, čisté a pěstěné. Švestkově fialové nehty byly okousané.

Od pasu nahoru se začaly dít věci. Hranice nebyla ostrá, oblečení zprvu tu a tam potřísnily tmavé skvrnky a červené cucky, jejichž okraje se vpily do mokré látky. Zhruba v oblasti hrudní kosti a na ramenou už látka bundy nebyla zelená, ale batikovaná různými odstíny rezavé a červené. Naštěstí i zde déšť zředil nejkřiklavější kontrasty. A nakonec hlava, která vlastně zcela chyběla. Pouhá rozstříknutá hmota, jež se na cestě pokryté hlínou a pilinami rozlétla kousek dopředu. Při

důkladnějším pohledu se v krvavé směsi daly rozeznat šedé cary mozku. Kaše. To ošklivé slovo Anně připomnělo skleničky dětské přesnídávky nebo ovesnou kaši, ale přesto bylo tak trefné. Když mozek vytekl z lebky, zbyla z něj zkrátka pouhá kaše.

Žena byla mladá, o tom nebylo pochyb, nanejvýš třicetiletá. Pravděpodobně mnohem mladší. Její věk prozrazovala pokožka ruky hladká jako u dítěte, nevinná jemnost poněkud buclatých prstů a jakýsi nevysvětlitelný pocit, který by Anna nedokázala vyjádřit slovy. Z těla zkrátka dýchalo mládí a agresivní vůle žít. Dokonce ani smrt je nedokázala zcela zničit. Anna si prohlédla roztřepené okraje nehtů. Byla jsi kvůli něčemu nervózní? zeptala se v duchu. Anebo jsi ještě nevyspěla natolik, abys stihla zapomenout na zlozvyk z dětství? Kolik je ti vlastně let?

Sportovní souprava byla poměrně moderní a pěkná, avšak zjevně levnější, nejspíš z nějakého supermarketu. Možná jsi s pohybem začala teprve nedávno, uvažovala Anna. Z bot se dalo usuzovat, že ženiným sportem byl právě běh. Nikoliv nejdražší model, ale přesto kvalitní značka, s tlumícím systémem navrženým speciálně pro běh. Takové boty by si nikdo nepořídil na nedělní procházky. Podrážky byly špinavé a poněkud opotřebované. Čili ne úplná začátečnice. Jistě už si stihla vypěstovat alespoň částečnou závislost. O tom Anna dobře věděla své.

Ale co na tom teď záleží, procházka nebo běh, začátečnice nebo maratonkyně? Ležíš tu a už nikdy neuděláš ani krok, zašeptala Anna a snažila se zaplašit klíčící paniku.

Opatrně se dotkla kůže mrtvé ženy tam, kde mezi shrnutou nohavicí a hustě vroubkovanou tenisovou ponožkou jako títerné jeviště vykukoval kotník. Pokožka byla opálená, hladká a chladná, dokonale připravená vystavit se na odiv. Když Anna

ženinu nohu opatrně pohládila, dokonce ji do dlaně nepíchalo ani počínající strniště. Oholila sis nohy těsně předtím, než jsi vyrazila běhat? Proč? Aspoň já osobně to dělám ve sprše až po běhání. Anna si to zapsala do notýsku.

Věděla, že pořádková policie už prohledala kapsy ženiny bundy, a pravděpodobně to udělal i Esko. Také technici je prohledají. I ona však chtěla vědět, co měla zemřelá s sebou. Opatrně rozeprala zipy. Klíče od bytu, mokré kapesníčky. Přívěsek na tenké kožené šňůrce, černá placka z napodobeniny kamele s podivnou postavičkou ozdobenou pírkou. Mobil, kterému zbývaly dva sloupečky baterie.

Anna se ohlédla, zda nikdo nejde, a rychle projela textové zprávy a seznam hovorů. Žena naposledy telefonovala jedenaadvacátého srpna v 11.15, mámě. Poslední přijatý hovor byl také z jedenadvacátého v 18.27, z neznámého čísla. Annino srdce zalil chlad. V přijatých zprávách nic, v odeslaných také nic. Kdo ti to včera večer telefonoval? A proč jsou všechny textové zprávy smazané?

Anna prohlédla zem kolem. Cákance dosahovaly poměrně daleko. V bezprostřední blízkosti těla se v nich částečně daly rozeznat detaily, ale dále už se krev vpíjela do hnědavé směsi pilin, rozpouštěla se v dešti. To budou mít technici co dělat. Jestlipak se jim v tom všem podaří najít vůbec něco, co by pocházelo z vrahova těla? Vlas? Kapičku slin? Nějaká vlákna? V pilinách se alespoň při pohledu pouhým okem nedaly rozeznat jednotlivé otisky bot. Anna pozvedla oči k nebi. Olízla kapky deště, které jí dopadly na rty. Smýváš vodítka, zašeptala do deště. Umýváš stopy. Pak svůj pohled nechala zvolna přelétnout přes les, který se majestátně rozprostíral kolem místa činu. Tichá krajino, vidíš všechno, a přesto mlčíš.

„Jaký blázen někoho zabije brokovnicí?“ prohodila Anna k Eskovi, když se vrátila na parkoviště. Rozhodla se dělat, co bude v jejích silách. Mluvit. Komunikovat. Chovat se, jako by se nic nestalo.

Esko táhl z cigarety s tvářemi nasátými dovnitř a zíral skrz Annu do lesa.

„To je přece strašná rána,“ pokračovala Anna a snažila se působit přátelsky.

„Kolikátého je?“ zeptal se Esko.

Anna sebou trhla. On na mě promluvil.

„Dvaadvacátého,“ odpověděla.

„A měsíc?“ pokračoval Esko.

„Máš Alzheimeru?“

„Přestaň prudit a řekni, co je za měsíc.“

„No přece srpen.“

„Tak vidíš.“

„Vidím co?“

„Propánakrále,“ řekl Esko a hodil cigaretu na zem. Anna si všimla, že nedopalků je minimálně pět.

„Dvacátého, což bylo předevčírem, začala lovecká sezona. Kachny. Jestlipak slečna starší vyšetřovatelka ví, čím se kachny střílí?“

Anna chvilku mlčela, pak řekla:

„Víš.“

„A zamysli se, kde se tahle bohem zapomenutá běžecká dráha nachází.“

„To je fakt,“ uznala Anna a zadívala se k západu. Slabý vánek sice šum nepřenesl přes les, ale blízkost moře se dala poznat ze slané vůně vlhkého vzduchu, z pokroucených jalovců, které tu a tam rostly, a z hustého vrboví, které působilo jako neproniknutelná zelená zeď.

„Takže já osobně bych klidně zvážil brokovnici, kdybych potřeboval zabít někoho nedaleko pobřeží, navečer a během nejrušnější sezony lovu kachen. Tady si nikdo ničeho nevšimne, ať to tu práská sebevíc,“ prohlásil Esko a jako potvrzení jeho slov se od moře ozvaly tři výstřely.

„Netrefil. Když se netrefíš prvníma dvěma, netrefíš se vůbec. V tomhle smyslu jsou poloautomaty úplně na nic.“

„Ty taky lovíš?“ zeptala se Anna. „U nás je to koníček hlavně boháčů, teda tam, odkud pocházím,“ snažila se.

Esko nic neřekl. Pouze s kyselým výrazem zíral na žluté auto na parkovišti, na předním skle už mělo nalepenou mozaiku z listů a větvíček opadáných ze stromů.

„Včera v noci pršelo víc než teď,“ prohlásil nakonec.

„Včera lilo celý den, dost silně. A večer se zvedl pořádný vítr.“

„Jaký blázen jde v takovém počasí běhat?“ zeptal se Esko a zapálil si další cigaretu.

„No ty určitě ne,“ odpověděla Anna tak tiše, že ji nemohl slyšet.

Esko a Anna se vraceli do města, každý svým autem, Esko vpředu, Anna za ním. Za okny se míhala krajina pozdního léta, v níž se už dala číst předzvěst podzimu. Právě když na místo činu dorazila soudní lékařka a technici, mraky se najednou rozestoupily a odhalily, že modré nebe přece jen ještě existuje. Mračna se rozdělila na podlouhlé cáry, které odpluly, k radosti technika fotografujícího místo činu a tělo. Nyní slunce svítilo naplno a krajina osychala. Listí ještě nezežloutlo, ale přesto v něm už vězela jakási předtucha blížící se smrti. Už jen pár týdnů a léto definitivně povolí sevření. O babím létě Anna už dávno přestala snít. Něco takového nemělo v těchto zeměpisných šířkách smysl. Co nevidět se lesy i shluky rodinných domků v nich zahalí do polární noci a potemní. Město se bude zuby nehty držet pomocí neonů a zářivek. Všichni budou jako spasitele očekávat sních, který s sebou přinese světlo. Jenže sních poslední roky přicházel pozdě. Přechod mezi podzimem a zimou se málem utopil v šedavé břečce.

Na to teď nemysli, řekla si Anna našťavaně a rychle srovnala řízení, protože sjela příliš doprava. Nákladní auto příjíždějící z protisměru na ni zatroubilo.

Teď svítí slunce. Ještě je léto. Soustřed' se na řízení a nedělej si hlavu s budoucností.

Lékařka jako předběžnou dobu smrti odhadla zhruba deset hodin předchozího večera. I ona se divila, že šel někdo běhat tak pozdě a v tak mizerném počasí. Anna na to nic neřekla, přestože sama na pozdní hodině nic divného neviděla. Ona vždy chodila běhat večer. Ani počasí nikdy nebylo důvodem, proč běhání vynechat. Technici slíbili dodat svou zprávu co nejdřív a soudní lékařka pozvala Esku a Annu k pitvě následující den. Anně přeběhl mráz po zádech, tohle bylo něco nového. Strachovala se, jestli se dokáže chovat profesionálně, protože se jí dělalo zle při pouhé představě pitevní. Ačkoliv vlastně za to nemohla pitevná, ale vědomí, že tam budou řezat jako nějaké zvíře na jatkách právě dívku, která ležela na běžecské dráze. Jako by její ponížení nemělo mít nikdy konec, úřady a společnost budou pokračovat v jejím mrzačení tam, kde vrah přestal.

Esko s Annou v závěsu zaparkovali za policejní budovou, práskli dveřmi od aut, vešli dovnitř a vystoupali do třetího patra, Anna po schodech, Esko výtahem. Stáhli se každý do své kanceláře, jako by ten druhý neexistoval, jako by se ono hrůzné představení před chvílí vůbec neodehrálo.

Tohle je směšné, pomyslela si Anna. Měli bychom diskutovat. Analyzovat situaci. Naplánovat následující kroky. Poslat někoho, aby obešel ostatní domy v oblasti. Najít Juhaniho Rautia. Zjistit, s kým dívka naposledy telefonovala a kde se pohybovala předtím, než šla běhat. Co dělala včera, s kým? A kdo vlastně byla? Co všechno pořádkové policii a Eskovi řekla Aune Toivolová? A co případ té kurdské dívky? Kdo teď bude co dělat? Měli bychom se s Eskem pokusit se seznámit. Jít spolu aspoň na oběd. Takhle se nedá pracovat. Na hrůzný okamžik Annu přepadlo tušení: tohle nezvládnou.

Anna se vydala sama na oběd do kantýny v budově. Snědla bezútěšné jídlo: rozvařené špagety v řídké omáčce s mletým masem a salát z nastrouhaného červeného zelí s pomerančem. Byla to strava nejhlubší zimy, přestože právě probíhalo nejlepší období sklizně. Trpké domácí pivo a oschlé dalať. Anna si pomyslela, jak moc se jídlo od jejího pomaturitního léta zhoršilo, zřejmě i zde se snaží ušetřit, kde se dá. Rozhodla se, že bude jezdit na obědy do města.

Právě když odnášela táč a použité nádoby do odkládacího vozíku, vešla do kantýny skupinka, která se přátelsky bavila. Esko, Sari, Rauno a vrchní komisař Virkkunen. Anně zčervenaly tváře.

„Jé, Anno, tady jsi! Ty už jsi dojedla?“ zvolala Sari zklamaně.

„Musíme probrat ten případ,“ řekla Anna směrem k Eskovi.

„Právě jsme to probrali, mělas přijít. Věci se daly do pohybu, všechno je v cajku. Hlavně se starej o svoje úkoly,“ odpověděl Esko a kladl si na táč příbor.

„Jak mám vědět, co jsou moje úkoly, když mi nikdo nic neřekne?“ zeptala se Anna a snažila se ovládnout, aby nezvýšila hlas.

„Anno, čekali jsme tě na bleskové poradě,“ řekl Virkkunen.

„Já ale nemám telepatické schopnosti, a pokud si vzpomínám, nic takového jsem si do životopisu nevymyslela.“

Virkkunen překvapeně pohlédl na Eska.

„Esko ti prý oznámil, že se sejdeme u mě na poradě hned, jak se všichni vrátíme,“ řekl.

„Nic mi neoznámil.“

„Ale oznámil, řekl jsem ti to, když jsme se vrátili ze Saloinenu,“ tvrdil Esko.

„Nepromluvili jsme spolu ani slovo. A vůbec, mám telefon, proč jste mi nezavolali?“

Nikdo nic neřekl. Virkkunenovi bylo zjevně trapně. Raulo a Sari se diskrétně vzdálili. Esko se samolibě lhostejným výrazem v opuchlé tváři studoval tabulku, na níž bylo křídou napsané menu. Vypadá jako opilec, blesklo Anně hlavou.

„To bude nějaké nepříjemné nedorozumění,“ prohlásil Virkkunen. „Vážně mě mrzí, že to začíná takhle.“

„Mě taky,“ odpověděla Anna.

Neměla daleko k pláči.

„Já si dám špagety, v ničem jiném není maso,“ oznámil Esko.

Odpoledne se udělalo pořádné vedro, teploměr na okně Aniny kanceláře ukazoval už dvaadvacet stupňů. Z ulic a plechových střech se odpařovala vlhkost. Počasí se obrátilo o sto osmdesát stupňů tak rychle, až skřípěly pneumatiky; zpátky k létu, a honem. Takových prudkých změn počasí za poslední roky přibýlo.

Anna otevřela okno. Mírný vánek dovnitř okamžitě přinesl výfukové plyny. Anna si nechala sluncem hřát tvář. Na chvíli zavřela oči a poslouchala hluk dopravy, jenž se k ní nesl zezdola.

Policejní budova se nacházela v nejrušnější části centra, v blízkosti vlakového a autobusového nádraží, obklopená restauracemi, obchodními domy, kancelářskými stavbami a patrovými domy. Policejní budova sama byla ošklivá vysoká krabice postavená koncem sedmdesátých let.

Anna se snažila pochytit z kakofonie dopravního ruchu něco, co by poznala, co by probudilo nějakou zapadlou vzpomínku nebo jí připomnělo nějakou dávnou událost z dětství či raného mládí a přineslo tak zpět minulý život na tomto místě. Zvuky však byly stejné jako v kterémkoliv jiném městě a minulost ze svého úkrytu nevystoupila.

První pracovní den ještě ani neskončil a já už mám co dělat s podezřením na násilí ze cti, velmi surovým hrdelním trestným činem a parťákem, který je úplný idiot, pomyslela si Anna a otevřela oči. To nevypadá dobře. Nic snadného to nebude. Ale čekala jsem snad něco takového? Myšlenky se jí zatoulaly k Ákosovi.

Brzy se s ním bude muset sejít. Natlačila se víc do pootevřeného okna a mžourala do jasného světla. Byla nervózní. Ovládla ji silná chuť na cigaretu.

Minulou noc se událo tolik zlého, pomyslela si Anna. Já mám za úkol zjistit, kdo zločin spáchal a proč. Hledat viníka a důkazy. Za to mi platí. Je úplně jedno, jestli je první nebo pětistý den, práce je práce. A já jsem v téhle práci dobrá. Nebo aspoň u pořádkové policie jsem byla. O tomhle ještě nemůžu nic říct, ale tak odlišné to přece být nemůže. A doteď mě žádný idiot nezničil.

Anna neochotně nechala chuť na nikotin odplout do ulice páchnoucí výfukovými plyny. Nemělo cenu vypěstovat si na nikotinu závislost, Anna si povolila nanejvýš jednu cigaretu denně, a nikdy v pracovní době. Vzdychla a zavřela okno. Hluk města ztlumilo sklo. V tichu místnosti bylo slabě slyšet tikot nástěnných hodin.

Anna se odvrátila od okna.

Za ní stála velká tmavá postava.

„*Úr Isten!*“ vykřikla Anna. Leknutí jí vniklo do žil jako jed.

„Podařilo se nám zastihnout Juhaniho Rautia. Sbal si rtěnku a tampony, jedeme zpátky do té obce, kde už jsme byli ráno,“ oznámil Esko.

„To od tebe bylo pěkně hnusný! Opovaž se ještě někdy takhle připlížit...“

Ale Esko už zmizel na chodbě.

„A hoď sebou!“ křikl ještě od dveří výtahu.

Juhani Rautio právě dokončoval dlouhý oběd, během něhož uzavřel slibnou obchodní smlouvu, když mu zazvonil telefon. Juhani se v duchu proklel za svou roztržitost. Ještě před deseti lety bylo přijetí hovoru kdekoliv a kdykoliv znamením úspěšného podnikatele, nyní však prozrazovalo jen křupanství a nevychovanost. Juhani nebyl žádný křupan, alespoň podle vlastního názoru. Při jednání se zákazníkům mu záleželo na tom, aby jim dal najevo, že se na ně zcela soustředí, a vyvolal v nich pocit, že existuje jen pro ně. Vždyť ani děti se nelíbí, když se snaží mámě nebo tátovi povědět o svých důležitých záležitostech, a oni zároveň mluví do telefonu, čtou noviny nebo se dívají na televizi. Člověk musí být zcela přítomen.

Juhani už chtěl zmáčknout tlačítko odmítnout a s rozpaky se svému společníkovi omluvit, avšak cosi jej přimělo hovor přece jen přijmout. Později situaci vnímal jako osudový projev otcovské intuice.

Volala policie. Požádali ho, aby se co nejdříve vrátil domů. Telefonovali i jeho manželce Irmeli.

Tentokrát vzal Esko Annu svým autem. Virkkunen se určitě díval z okna. Celou cestu spolu nicméně nepromluvili jedině

slovo. Snad se dá zvyknout i na takovouhle práci, říkála si Anna zahořkle. Budeme mlčet a trucovat, a když už spolu promluvíme, tak zásadně kousavým tónem.

První dojem z nového zaměstnání se začal loupat jako vystresovaný psoriatik. Možná jsem právě udělala největší chybu svého dosavadního života, napadlo Annu.

Domek z červených cihel Juhaniho a Irmeli Rautiových se nacházel v centru obce Saloinen, ve staré zástavbě s velkými rodinnými domy a rozlehlými zahradami, jednou pěknější než druhou. Vysoké stromy, rozrostlé keře a bohaté květinové záhonky krásly celou oblast. Skoro na každé zahradě rostly také ovocné keře a záhonky překypující úrodou pozdního léta. Anna pomyslela na výhled, který se nabízel z jejího bytu. Snažila se vybavit si, jestli u někoho na balkoně viděla alespoň rozkvetlé květináče. Máma vždy zasadila tolik květin, kolik se jich jen vešlo. Anna si vzpomněla, jak se máma na jejich balkoně každé jaro činila, s rukama od hlíny, křehké sazeničky v podlouhlých krabicích, betonová podlaha studila, rákosové podložky zůstaly srolované a čekaly, až bude sázení hotové. A ta hrdost, s níž máma ke svému balkonu vzhlížela, když se vracela z nákupu. Byl krásný, především koncem léta, kdy záplava květů přepadala přes zábradlí. Pak se Anna odstěhovala a sama nikdy nezasadila ani květinu. Přistihla se, jak se tomu diví.

Juhani dorazil domů zároveň s Annou a Eskem. Potřásli si rukou na zahradě, navzájem se představili a vešli dovnitř. V uklizeném domě panovalo ticho. Rodina byla zámožná nevztíravým způsobem, jejich bohatství se dalo tušit z decentního a vkusného zařízení domácnosti. Buď využili služeb profesionálního designéra, anebo měla paní Rautiová zvláštní talent, napadlo Annu, když je Juhani uvedl do stylového obývacího pokoje, jehož každíčký detail se zdál být na správném místě.

„Vy vlastníte žlutý fiat punto, že?“ Esko šel rovnou k věci.

„Ano,“ odpověděl Juhani ustaraně.

„Registrační značka AKR-643?“

„Ano, souhlasí.“

„Víte, kde se vaše auto právě teď nachází?“

„Co se stalo? Ukradl ho někdo?“

„Odpovězte prosím na otázku, ať víme, jestli se vůbec stalo něco, co by se vás týkalo,“ pobídl jej Esko klidně.

„Měla snad Riikka nehodu? Je v pořádku? Hned mi řekněte, jestli je Riikka v pořádku,“ vykřikl Juhani.

Anna a Esko na sebe pohlédli. Vtom bouchly venkovní dveře a vešla paní Rautiová s tváří červenou a zpocenou. Sundávala si cyklistickou helmu.

„Juhani, co se tu děje? Proč jsme se měli vrátit domů?“ žena měla hlas stažený obavami.

„Posaďte se, oba,“ nakázal Esko pevně, avšak mírně.

Vida, umí se chovat i normálně, pomyslela si Anna.

„Věc se má tak. Vaše auto našli nedaleko u zdejší cesty. Rádi bychom se ohledně toho zeptali na několik otázek.“

„Tím autem jezdí naše dcera Riikka, už od loňska, kdy jí bylo osmnáct. Původně jsme ho pořídili pro manželku, jako záložní vůz. Ale nakonec ho vlastně nepotřebovala.“

„Já radši jezdím na kole,“ doplnila Irmeli. „Nemusím tak chodit cvičit. Ale kde je Riikka? Jdu jí zavolat,“ pokračovala a chystala se vstát z pohovky.

„Jen sed'te,“ poručil jí Esko. Irmeli zůstala sedět.

„Kde by vaše dcera měla být?“ zeptala se Anna.

„Ve městě, řekla bych,“ odpověděla Irmeli a tázavě pohlédla na svého muže.

„Bydlí v centru?“

„Oficiálně má pořád hlášené bydliště tady. Většinu času ale tráví u svého přítele ve městě.“

„Takže vaší dceři je devatenáct?“

„Ano,“ odpověděl Juhani.

„Stavovala se včera doma?“

„Ne. Neviděli jsme ji několik dní. Irmeli, kdy tu Riikka byla naposledy?“

„Minulý týden si přišla vyprat, myslím, že to bylo ve středu. Jere, její chlapec, nemá pračku. U něj ve sklepě je sice prádelna, ale Riikka tam chodí nerada,“ Irmeli se nuceně zasmála.

„Kdy jste s ní naposledy mluvili po telefonu?“

„Riikka mi volala včera během dne. Vlastně nic zvláštního nepotřebovala. Jen se ptala, jestli si s sebou do Jyväskylä smí vzít jednu starožitnou komodu. Nastupuje tam na univerzitu. Bude studovat psychologii. Za pár dní se má stěhovat.“

„Chodí vaše dcera běhat?“ zeptala se Anna a cítila, jak jí nepatrně ztuhla šíje.

Irmeli a Juhani okamžik mlčeli. Předtucha nevyřčeného už se rodičům zakousla do podvědomí.

„Ano,“ odpověděla pak Irmeli. „Začala s tím v červnu, koupila jsem jí na to pořádné boty. Na studentský rozpočet jsou slušné běžecké boty dost drahé. Ona... má dojem, že je trochu při těle. Ale není tím nijak posedlá, že by měla anorexii nebo něco. Normální potřeba mladé ženy pečovat o svoje tělo, vypadat dobře.“

Irmeli neklidnými prsty zaplétala třásně na vlněné pokrývce na pohovce a očima zbystřenýma obavou střídavě hleděla na Annu a na Esku. Mezi obočím měla hlubokou ustaranou brázdou.

„Jaké značky jsou ty boty, které jste dceři koupila?“ zeptala se Anna.

Když žena sdělila značku bot, Esko odvrátil pohled k oknu a sevřel ruku v pěst, až mu zbělaly klouby prstů. Anna se pokusila polknout, ale v krku jí vyschlo.

„A jaké oblečení nosí na běhání?“

„Snad ho má víc. Minimálně jedny tmavomodré tepláky adidas a pak takovou zářivě zelenou soupravu, tu má novou. Proč se na to vyptáváte? Tak už nám řekněte, co se stalo!“ zaprosila Irmeli a nedokázala skrýt své obavy.

Anna pohlédla na Eska. Tohle si měli předem domluvit, nepadlo ji. Co bude kdo říkat. Copak to nejhorší teď mám říct já? Co mám dělat? Vtom si Esko odkašlal.

„Nedaleko auta na lesní stezce našli tělo mladé ženy,“ řekl svým chraptivým hlasem.

Rauno Forsman jel znovuzrozenou letní krajinou do obce Saloinen. Vždy se mu líbilo, jak rychle se tohle město změnilo ve venkov, jak tenká a nenápadná byla hranice mezi těmi dvěma světy. V dětství jeho rodičů byla hranice jasná a její překročení znamenalo předem pečlivě naplánovanou událost. Tehdy ještě byli lidé z města rádobý něco lepšího. Na venkově jim někteří snad dokonce záviděli, a zároveň je považovali za poněkud přihlouplé, protože městští lidé nevěděli nic o opravdové práci a neuměli se pohybovat v přírodě. Během Raunova dětství už rozdíly nebyly tak patrné, přestože jisté srovnávání se stále ještě dalo vycítit. V současnosti byli všichni rovnocenný internetový národ a bydlení na venkově se považovalo za moderní *downshifting*. Hranici úplně setřelo každodenní dojíždění z venkova do města za prací. Tradiční pole zaplnily rodinné domky, jeden jako druhý, jako naklonované. Nějakému šťastnému milovníkovi krásy se možná podařilo získat pro sebe starou idylickou roubenku.

Rauno objel těch několik domů, které se nacházely v blízkosti místa činu. Vlastně byly čtyři, z nichž dva stály na ulici Selkämaantie. V obou bydleli osamělí penzisté, Aune Toivonová, kterou už po zbytek dne nechali být, a Yki Raappana. Zbývající dva domy byly novostavby v odlehlé oblasti s názvem

Irjalanperä jihovýchodně od běžecké dráhy, kde obec naplánovala nové parcely jednu vedle druhé v naději, že na venkov naláká navrátilce z města a vydělá tak na daních. Nedalo se tam dojet po stejné silnici jako k Aune a Ykimu a k lesní stezce, Rauno se musel vrátit na hlavní silnici, ujet půl kilometru jižněji a na kruhovém objezdu v centru obce odbočit doprava. Z oblasti, ve které se plánovala výstavba nových domků, nicméně vedla na osvětlenou běžeckou dráhu asi dva kilometry dlouhá stará lesní cesta. Tu mohl střelec docela dobře použít.

Rauno začal u Ykiho. Jeho domek byl starý a zchátralý, ale nějaký kutil-romantik mohl pod oprýskanou omítkou a opotřebovanou střechou s asfaltovanou krytinou vidět půvabnou chatu. Před domkem rostly veliké rybízové keře, jejichž větve visely obtěžkané zralými trsy. Na druhé straně zahrady, za saunou a dřevníkem, začínal les. Rauno zaklepal na dveře, které stály trochu nakřivo a jejichž bílý nátěr se dávno začal odlupovat v dlouhých šupinách. Stařík v kárované košili a hnědých kalhotách s kšandami otevřel překvapivě svižně. Oči mu bystře blýskaly. Zevnitř zavanul pach bramborového sklípku.

„Dobrý den,“ pozdravil Yki a potřásl Raunovi rukou hrubou jako smirkový papír.

„To jsou mi vzácní hosti, rovnou od policie. Tak to musím postavit na kávu. Sem někdo málokdy zabloudí.“

Rauno se neodvážil odmítnout, přestože v kuchyni to vypadalo na jistou otravu z jídla. Sporák pokrývaly napálené vrstvy. Konvice na kávu byla rýhovaná hnědou usazeninou. Na lince se vršily odpadky a špinavé nádoby. Šálky Yki opláchl studenou vodou. Rauno se posadil ke kuchyňskému stolku a rozhodl se s tím popasovat jako chlap.

Přestože Yki neustále odbíhal od tématu a donekonečna odhadoval Raunův odchod svým vypravováním, návštěva nebyla

zbytečná. Stařík měl jasnou mysl a ostrý sluch. Nic pozoruhodného neviděl, protože stejně jako od Aune ani od něj nebylo přímo na silnici vidět. Něco však zaslechl. Když šel ve čtvrt na jedenáct zakrýt kamna v sauně, slyšel auto, které jelo směrem k obci. To rozhodně nebyla mrtvá běžkyně, pomyslel si Rauno. Děda také slyšel výstřely, jak před, tak poté, co zaslechl projíždějící auto, ale nevěnoval jim zvláštní pozornost. Touhle dobou výstřely práskaly celý den, a kdyby byl mladší, i on by si tou dobou večer zašel na břeh pifnout nějakou tu husu na pekáč. Už ale ani nemá brokovnici. Daroval ji synovi od neteře k patnáctinám, když kluk složil loveckou zkoušku. To bylo dávno.

Rauno u Ykiho strávil přes hodinu. V krku ho pálily tři šálky kávy hořké jako blín. Během jízdy k následujícímu domu cítil zatuchlý pach, kterým mu načichla košile. Jediné, na co narazil u ostatních sousedů, bylo klíčící zoufalství. V oblasti Irjalanperä bydlely dvě rodiny s malými dětmi, obě přestěhované z města, jedna jako druhá. Rozestavěné domy, zahrady jako jedno velké pískoviště, změt hraček a stavebních planěk. Houf dětí předškolního věku a zadlužení rodiče, kteří padli jako podřatí do peřin v okamžiku, kdy se jim podařilo uspat děti.

Jako já, pomyslel si Rauno. Jako my.

Ani v jednom domě nic neslyšeli ani neviděli a obě rodiny se za to zdvořile omluvily. Bylo samozřejmě možné, že někdo prošel kolem, nebo dokonce projel autem po cestě vedoucí k běžecké dráze nebo na pobřeží, aniž by si ho všimli. Dostat děti do postelí však vyžadovalo natolik intenzivní úsilí, že nevěnovali žádnou pozornost světu venku za okny.

Bylo nicméně také možné, že by si všimli, kdyby se venku mihly reflektory auta nebo se ozval zvuk motoru. Moc často

tamtudy totiž nikdo neprojížděl. Takže by jim to možná neuniklo. Ale pokud se někdo venku pohyboval v době, kdy už šli spát, určitě by je to neprobudilo. Všechno bylo možné, bylo těžko říct, možná, možná ne, máma hned přijde, počkej chvíli, táta teď mluví tady s pánem. Každopádně se ještě hodlali nad včerejším večerem zamyslet, a kdyby je něco napadlo, určitě dají vědět, ačkoliv si byli téměř jistí, že se to nestane. Rauno oběma rodinám nechal svou navštívenku a viděl, jak děti okamžitě začaly toužit, aby ji dostaly na hraní.

Na cestě zpět do města si pomyslel, že by stačilo, kdyby zajel jen do jedné z těch dvou rodin. Jenom se tím zbytečně unavil. Hluk, malé děti a rodiče, kteří jim běhali v patách, to všechno se k němu dostalo příliš blízko, jako by zajel na návštěvu sám k sobě. Uvažoval, jestli také vypadá tak vyčerpáně. Pak ho napadlo, že by se na nové případy mohl vymluvit, použít je jako záminku, aby se vyvlékl z vlastního domácího kolotoče. Mohl by zajít někam na pivo. Jít domů teprve tehdy, až už děti budou zaručeně spát. I manželka.

Ta myšlenka jej lákala.

Sari Jokikokko-Pennanenová směla zůstat v kanceláři. Poté, co se našla mrtvá žena, jí Virkkunen svěřil veškeré úkoly ohledně případu kurdské dívky. Z toho kouká přesčas, zaklela Sari a neochotně zavolala domů slečně na hlídání. Ta ještě neochotněji slíbila zůstat o hodinu déle, ale ani minutu navíc. Sarin manžel byl na služební cestě a maminka v Estonsku v lázních, na zájezdu pro penzisty. Sari to tudíž bude muset stihnout domů včas. Dvě malé děti jí bránily, aby se důkladně ponořila do práce, za což byla vlastně vděčná.

Bezmyšlenkovitě vyplnila formuláře předvolání k výslechu, podepsala je, vložila do obálek a zanesla do přihrádky

na odchozí poštu. Biharina rodina dostane předvolání hned zítra. Sari pohlédla na hodiny, už uplynulo třicet minut. Zatelefonovala do Vantaa a nechala vzkaz, aby jí místní hlídka zavolala zpět. Chtěla mluvit s policisty, kteří šli do bytu Bihariných příbuzných a viděli situaci na vlastní oči. Vlastně by bylo dobré promluvit i s jejich vlastními policisty, s těmi, kteří zašli k Bihar domů. Esko už to zřejmě udělal, ale nikdy nebylo na škodu seznámit se s detaily osobně. Sari vždy činilo potíže vytvořit si přehled o situaci pouhým čtením hlášení, což jí vlastně poněkud ztěžovalo práci policejní vyšetřovatelky. Moje slabost, napadlo ji. Moje malá slabost, ale kdo z nás je dokonalý? Znovu pohlédla na hodiny. Za chvíli bude muset jít. Slečna na hlídání sice byla vyložený poklad, ale přesto se Sari chtěla za každou cenu vyhnout tomu, aby ji rozčílila. Nemohla si dovolit poklad ztratit.

Sari se rozhodla, že bude pokračovat v práci doma, jakmile děti usnou. Třeba pak vydrží ještě hodinku dvě hledat informace o násilí ze cti, což byl fenomén, který znala jen podle jména a z náhodných zpráv ze Švédska. Vypnula počítač a rychle roztřídila papíry rozložené po stole na dvě hromádky: nevyřízené a k archivaci do šanonu. Obě hromádky budou muset počkat do rána.

Chudák Anna, pomyslela si, když za sebou zavřela dveře policejní budovy a vyšla ven ke svému autu. Takový začátek práce vyšetřovatele. Pak zatelefonovala domů:

„Zdržím se ještě deset minut. V pátek přijdu domů o hodinu a půl dřív, dobře?“

Jaké to asi je, jít identifikovat tělo vlastního dítěte?

Ta myšlenka na Annu zaútočila, když se ve vlastní předsíni převlékala do běžeckého. Bylo už pozdě. Anna si připadala unavená, tělo měla ztuhlé. Myšlenky jí neklidně vířily jako malé děti po dlouhé jízdě autem. Podmínky byly příznivé. Útok vždy přišel v okamžicích slabosti, zasekl svůj rezavý hrot hluboko a vyrval ven bolestivé vzpomínky, na které si Anna přála na dobro zapomenout, přála si, aby navždy zmizely; ony se však držely v záhybech mysli a nikdy se nepustily, byly s ní od rána do večera, od stěhování ke stěhování, rok za rokem. Nikdy je nesetřepe.

Promnula si oči, aby ucpala cestu slzám, které se draly ven. Na sítnici jí pluly červené tečky, mezi nimiž viděla dítě znásilněné a rozdrásané dvouhlavým orlem. Mohla to být ona sama. Mohl to být kdokoliv.

Záchvaty se dostavovaly rok od roku vzácněji. Panická porucha, řekla školní zdravotnice, když byla Anna na gymnáziu, a poradila jí, aby zašla k lékaři a nechala si předepsat léky. Anna však nesnesla ani pomýšlení na pilulky, které by ovlivňovaly její mysl. Místo toho začala trénovat na maraton. Už si ani nepamatovala, kdy měla záchvat naposledy. Nejspíš tehdy, když po roce ukončila svůj vztah, ten jediný dlouhodobý

a vážný. On byl také policista, hodný a rozumný, po všech stránkách dobrý člověk. Měl jen jednu zásadní vadu: toužil se oženit a založit rodinu. A přestože Anna sama byla tím, kdo chtěl rozchod, překvapivě ji to vzalo. Nějaký čas byla hodně vyvedená z míry. Od té doby však už uteklo několik let.

Anna ležela na podlaze v předsíni a zírala na lampu visící ze stropu, aby ji světlo oslnilo a zahnilo orla. Ležela tam přinejmenším deset minut a nutila se ke klidu. Nemá to cenu, opakovala si. Nemá to cenu. Nemá to cenu. Nemá to cenu. Někdo byl ochotný klidně zabít vlastní dítě. Jako ten Pejdar Šelkin. Bylo v tom cosi mnohem horšího než smrt samotná, cosi nepochopitelného a mnohem černějšího. Anna si na okamžik zkusila představit, co se kurdské dívce mohlo stát. Pak se s obtížemi posadila, a přestože se jí ani za nic nechtělo, nazula si běžecké boty, vyběhla ven a zamířila na běžeckou dráhu. Stejně jako včera, stejně jako Riikka předchozí večer. Tohle kolo jsem vyhrála, napadlo ji.

Jakmile technici a soudní lékařka dokončili svou práci, bylo dívčino tělo převezeno do ústavu soudní medicíny. Juhani a Irmeli Rautiovi už tam čekali, Anna čekala s nimi. Rodiče svou dceru okamžitě a bez pochyb poznali. Zcela se zhroutili, i oni byli nenávratně zničeni. Juhani Rautio propukl v tak srdceryvný pláč, že ani Anna už nedokázala zadržet slzy. Irmeli se ponořila do apatického ticha. Prázdným pohledem zírala na své dítě, které bezhlavě leželo na plastovém stole v chladné místnosti, hladila pokožku jeho paží, beze slov, bez slz. Anna ji objala a chtěla říct něco utěšujícího, ale nedokázala to. Žena stála v sevření jejích rukou ztuhlá a chladná jako socha a připadala jí tak známá, až se Anně udělalo mdlo.

Anna zamířila na svou obvyklou trasu, proběhla mezi trávničky před panelovými domy k lesíku, který sídliště ohraničoval. Tam se nacházela její běžecská stezka, kde začala se svým osamělým běháním, zatímco její vrstevníci nasávali pivo a potáceli se z jednoho problému do druhého, utíkali před minulými vstříc budoucím. Mámě se ulevilo a byla nevýslovně hrdá, že se Anna navzdory vzpourám puberty a potížím se začleněním do kolektivu nezapletla s drogami, ale místo toho začala vážně a zapáleně sportovat. Anna sama však už tehdy věděla, že není o nic lepší než ostatní.

Utíkat se dá tolika různými způsoby.

Anna se ponořila do temného objetí stromů. V lese vládlo šero, její oči mu však rychle přivykly. Bledý povrch dráhy ze směsi pilin se před ní kroutil a vydával mdlé světlo.

Najednou ji přepadl strach. Do mysli se jí vkradla představa, že ji z přítmi stromů někdo pozoruje, sleduje její běh puškohledem připevněným k lovecké zbrani. Z křoví se ozvalo zapraskání. Anna měla pocit, jako by byl les kolem ní napjatý k prasknutí, jako by se připravoval na výstřel. A pak, kroky blížící se zezadu. Anna zpomalila, zařala všechny svaly v očekávání útoku, rychle se ohlédla. Tmavá postava už byla těsně vedle ní. Malá, silnější žena v černé teplákové soupravě. S úsměvem pokývla Anně na pozdrav a zrychlujícím tempem ji předběhla.

Bolond! Nadávala si Anna. Pitomá paranoia. Teď nesmíš dát prostor fantazii! Už jsi tu běhala i během temného listopadu, v pubertě, bez jakéhokoliv kurzu sebeobrany, a vždycky beze strachu. Anna si nespokojeně brblala, zrychlila téměř na hranici výdrže, pět minut běžela naplno, pak na čtvrt hodiny zpomalila. Pokračovala stejným způsobem, přinutila se vydržet náročné intervaly, setřást ze sebe strach drsnou dřinou.

Uvažovala, jestli se Riikka pokusila o to stejné. Jestlipak se bála, vytušila cosi před okamžikem své smrti?

Doma po sprše poslouchala „Lonely Warriors“ od AGF. Fascinujícím způsobem divný zvukový svět spojující techno a lidské hlasy zahalil pohovku, na níž ležela s mokkými vlasy rozcuchanými na polštáři, zabalená do ručníku, jako osamělý voják večer ve svém bunkru, se všemi druhy ve zbrani po smrti. Cítila, že na této frontě bojuje sama, že je sama v celém vesmíru.

Vzpomněla si na svou vojenskou službu. Bylo to jakési probuzení. Našla svůj směr. Otevřely se jí dveře. A také zavřely, protože tehdy si definitivně uvědomila, že zůstane ve Finsku. Nebylo to nijak vědomé rozhodnutí, ale něco, k čemu došlo jaksi nevyhnutelně.

Matně si vzpomínala, jak Áron vypadal ve svých maskáčích, když naposledy odcházel z domu.

Lonely warrior.

Na to by měla raději zapomenout.

Vypnula přehrávač a neúspěšně se pokusila myslet na události uplynulého dne. Událo se toho příliš. Takový první den v práci by nepřála ani svému nejhoršímu nepříteli.

A vtom si něco uvědomila.

Polib si, blbečku, měla říct jako první, hezky přátelsky a bez zaváhání. A pak: *vrchní vyšetřovatel Virkkunen si nejspíš místo pohádek na dobrou noc až příliš často pročítá blogy konzervativců.* Na závěr se měla bezstarostně zasmát a vyvolat schválně rozporuplný dojem, jako by šlo o pouhý vtip, rádoby žertovnou a bezvýznamnou poznámku. Přestože by to samozřejmě vůbec nebyl žert.

Tak to měla udělat.

Jenže ráno, ve všem tom napětí, ji to pochopitelně nena-
padlo. Jistě že ne. A navíc: troufla by si vůbec? Šéfovi a v první
pracovní den? Sotva.

Anna nevěděla, co ji rozčiluje víc, zda fakt, že ji trefná po-
známka vždy napadne příliš pozdě, anebo to, že by ji stejně
neřekla. Nějakou dobu se převalovala, až usnula neklidným
spánkem na pohovce, s mokkými vlasy.

Léto se přece jen rozhodlo ještě zdržet. Když se sluneční paprsky prodraly škvírou mezi závěsy do obývacího pokoje, příkradly se Anně na oční víčka a ona se probudila nahá na pohovce, pochmurnost předchozích dnů byla tatam. Bylo půl šesté. Ručník, který měla místo pokrývky, se svezl na podlahu. Anně však nebylo zima, ranní slunce už hřálo. Protahovala si přeleželé končetiny. Pruh světla dělil místnost napůl a odhaloval tančící částičky prachu. Anna chtěla cítit nadšení jako obvykle, když ji čekaly nové výzvy, vyskočit z pohovky a pustit se do práce. Místo toho však cítila jen obavy.

Na případech Riikky a Bihar ji cosi zneklidňovalo. Rozdílaly rány, přes něž si nechala narůst tlustou tkáň, která měla být neproniknutelná. Bála se, že pro ni práce kriminalistky bude přece jen příliš těžká. Praxe byla něco jiného než teorie, vyšetřování bylo něco jiného než usměrňování opilců na ulici. Co si o sobě vlastně myslela? Že se v životě posune dál, když se přestěhuje zpět do tohoto města, na tohle prokleté sídliště? V ranním světle se to zdálo jako jasný krok zpátky a pomyšlení na Esku jí náladu nijak nezlepšilo.

Ještě ke všemu se stále nespojila s Ákosem.

Anna vzdychla a šla do koupelny. Pokusila se rozčesat zacuchané vlasy. Když jí silná, hustá kštice, kterou jí finské

ženy záviděly, uschla neučesaná na polštáři, byla čiré prokletí. I s tím si však Anna musela poradit.

U ranní kávy Esko Annu nepozdravil, přestože ostatní jí ve-sele popřáli dobré ráno. Jen s kyselým výrazem upíjel černý nápoj a zamumlal něco k Raunovi, který se rozpačitě zasmál. Esko byl opět neupravený, a když dostal ošklivý záchvat kaš-le, Anně se zdálo, že ucítla závan alkoholu.

Nejspíš jsi jenom ubohý ožrala, pomyslela si a cítila, jak v ní vzplála jiskřička naděje. Zahořklí opilci neměli nic, čeho by se člověk musel bát, a jako soupeři rozhodně za nic nestáli. Ta myšlenka jí zvedla náladu.

Společně si shrnuli události předchozího dne. Uvažovali, kdo by mohl být střelec. Rauno navrhoval pomateného lovce. Tato možnost zněla drsně, ale všichni se shodli, že přicházela v úvahu. Virkkunen nařídil, aby k pitvě jela Anna sama. Esko se pokusil protestovat, protože to měl být jeho úkol. Virkkunen však své rozhodnutí zdůvodnil tónem, který nikoho nenechal na pochybách, kdo je šéf. Chtěl dát Anně rozmanité příležitosti seznámit se s prací kriminalisty, jinak se přece nemohla vyví-jet. Esko bude mít i tak co dělat. Anna měla chuť odmítnout, říct, ať si Esko klidně jde, že ona se s pitvami stihne seznámit i později, že najde dost a dost nového a vzrušujícího i jinde, ale nedokázala otevřít ústa. Tak na ni Virkkunen působil. Esko se nesnažil skrývat nespokojenost, nic však nenamítal.

„Holka měla v ten poslední den před smrtí pohlavní styk,“ oznámila Linnea Markkulová, asi čtyřicetiletá soudní lékař-ka, kolem které se vznášela vůně pižma, Annina oblíbená.

Anna si musela na ústav soudní medicíny, který se nachá-zel v suterénu fakultní nemocnice asi dva kilometry od centra,

pospíšet přímo z ranní porady. Ve vykachlíčkové místnosti ozářené modravým světlem a páchnoucí smrtí leželo na ocelovém stole tělo Riikky Rautiové. Linnea už stihla zahájit pitvu.

Anna s sebou měla fotoaparát. Oblékla si bílý ochranný oděv a přes ústa si nasadila papírovou roušku. Těžko se přes ni dýchalo.

„To by vysvětlovalo nohy,“ odpověděla. Měla chuť stáhnout si roušku a zhluboka se nadechnout.

„Co?“ zeptala se Linnea.

„Nohy. Chlupy na nich. Všimla jsem si, že měla nohy úplně hladké, jako právě oholené. Upoutalo to moji pozornost, protože sama se holím vždycky až po běhání, ve sprše. Strniště je cítit už po půldni, aspoň u mě. I když finské chlupy jsou samozřejmě jiné, krotší.“

Linnea se usmála a dotkla se pokožky dívčiny nohy.

„Ještě pořád není nic cítit. Navzdory všeobecně rozšířenému omylu chlupy už po smrti nerostou, dojem vzniká stažením okolní kůže. Takže teď už by nějaké strniště mělo být cítit. Vsadím se, že si je vytrhala i s kořínky, v den smrti. Možná depilačním voskem.“

„Měla s někým rande. Před běháním,“ řekla Anna. Nebo během běhání, dodala v duchu.

„Jo, ty spermie se do ní nějak dostat musely. Na klinice umělého oplodnění byla asi sotva. I když, můžeme se tam pro jistotu zeptat,“ zasmála se Linnea.

„Nebylo to znásilnění?“

„Nic tomu nenasvědčuje. Sama jsi přece viděla, že se jí nikdo nepokusil žádný kus oblečení svlíknout násilím, kalhoty i všechno ostatní měla oblečené úplně normálně.“

„Mohl by jí pachatel kalhoty znovu natáhnout posléze?“

„Teoreticky jo, ale poznala bych to. Osobě ležící na zemi je nemožné obléct kalhoty stejně, jako když si je člověk navlíkne sám. Například spodní prádlo zůstane specifickým způsobem shrnuté. Ani ve vagině nejsou žádné stopy násilí.“

„A co jinde?“

„Taky ne. Pokud teda nepočítáme odstřelenou hlavu.“

„No, to je násilí až dost,“ vydechla Anna.

„To teda jo.“

Obě ženy chvíli mlčky hleděly na mrtvou mladou dívku. Anna vyfotila několik snímků celého těla. Na hrudi a břicho se tvořily posmrtné skvrny.

„Co je tohle?“ zeptala se potom a ukázala na sotva viditelná zabarvená místa ve spodní části levého boku, těsně nad kyčlí.

„Staré modřiny. Už skoro zahojené, ale byly dost velké. Řekla bych tak necelé dva týdny staré. Podle umístění na těle byly asi způsobené pádem. Zranění v téhle oblasti je typické, když člověk upadne na bok, třeba při uklouznutí nebo pádu z kola.“

„Neměla by ale tím pádem mít něco i na dlaních? Když člověk upadne, jako první přece o zem udeří ruce, ne?“

„Většinou ano. Ale mohla mít rukavice. Anebo pod sebe prostě nestihla ruce dát, to se taky stává často. I když v tom případě by mohlo něco být vidět taky na rameni. Ona tu nic nemá.“

Anna se snažila rozvzpomenout na dobu před dvěma týdny. Vybavilo se jí jen nepřetržitě slunečno a rekordní vedra. Před dvěma týdny ještě nikdo nenosil rukavice, dokonce ani v noci. Přiblížila si skvrny, třikrát stiskla spoušť fotoaparátu, zkontrolovala výsledek a vyfotila i ruce.

„Hotovo?“ zeptala se Linnea. „Tak se podíváme dovnitř.“

Zkušenými pohyby tělo otevřela. Vypadalo to tak čistě a snadně, jako by se ani nejednalo o skutečného člověka, který

byl ještě před chvílí naživu. V rozříznutém otvoru se objevovaly vnitřnosti a žaludek a Linnea líčila, jak se lidé vždy zhrozí, když slyší o jejím povolání. V baru obvykle říkala, že je prostě lékařka. Anebo ještě raději zdravotní sestra. Patologie a soudní lékařství téměř zaručeně zahnały i nejsebevědomější nápadníky, naopak lékařka okamžitě u všech budila představu o večerních ordinačních hodinách přímo v hospodě u půllitru piva. Zdravotní sestra byla dobrá. Hodně mužů považovalo takové povolání za dostatečně podřadné a hloupé, a proto přitažlivé. Problém byl pouze v tom, že Linnea nestála o muže, kteří se zajímali o takové ženy.

„Po pěti letech už mi začíná lézt krkem být matka samoživitelka, potřebovala bych si najít partnera,“ zasmála se Linnea a odešla zvážit játra. „Nebo aspoň někoho na sex.“

S tím bys neměla mít problém, myslela si Anna a prohlížela si pohlednou blondýnku při práci. Krásná a vysokoškolsky vzdělaná, nejspíš také se slušným příjmem. Ta rozhodně v Koi-vuharju nebydlí ani odtamtud nepochází, to bylo jisté.

„Tady není nic neobvyklého,“ řekla Linnea nakonec. „Zdravá mladá žena, bezdětná. Asi dvě hodiny před smrtí jedla menší porci čehosi. Podle barvy bych řekla, že k jídlu pila pomerančovou šťávu. Později obsah žaludku prozkoumám důkladněji. Vnitřní orgány jsou v pořádku, střeva taky, žádné známky po drogách nebo alkoholu. Uděláme samozřejmě i rozbor krve, ale troufám si tvrdit, že na něm nebude nic vidět. Plíce jsou úplně čisté, tohle děvče ani nekouřilo, asi to byla slušná dívka. Až na to sperma, pochopitelně. Odeberu z něj DNA. Třeba zjistíme, kdo byl muž X.“

Pak Linnea pokračovala tišším hlasem:

„Sprcha broků hlavu naprosto zničila. Ta holka umřela okamžitě. Výstřel přišel přímo zepředu a střelec stál tak blízko,